

عنوان مقاله:

دگرسانی و کنترل کننده های ساختاری کانه زایی طلا و مس در منطقه اهر، پهنه ارسباران شمال غرب ایران

محل انتشار:

مجله بلورشناسی و کانی شناسی ایران، دوره 30، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

گلناز موذن زاده - دانشگاه ارومیه

یوسف رحیم سوری - دانشگاه ارومیه

مهدی بهیاری - دانشگاه ارومیه

خلاصه مقاله:

منطقه اهر بخشی از پهنه فلززایی ارسباران در شمال غرب ایران بوده که در آن ذخایر گرمابی بسیاری از مس و طلا شکل گرفته است. در این ارتباط، کانسارهای صفی خانلو، نیاز، مزرعه، انجرد و کوچنق به عنوان کانسارهای شاخص انتخاب و از آنها برداشت های ساختاری انجام شد. سنگ آهک های کرتاسه به همراه سنگ های آتشفشانی به عنوان قدیمی ترین سنگ های منطقه در کنار لاتیت- آندزیت های ائوسن رخنمون دارند. در این سنگ های آتشفشانی، سنگ های الیگوسن چون صفی خانلو با ترکیب گرانیت- کوارتزموزنونیت و خان کندی با ترکیب مونزونیت- گابرو نفوذ کرده و باعث دگرسانی های فیلیک، آرژیلیک و سیلیسی در صفی خانلو، دگرسانی گسترده آرژیلیک در کوچنق و فیلیک و پتاسیمی در منطقه نیاز شده اند. با یک وقفه زمانی، فعالیت ماگمایی در میوسن پسین- پلیوسن دوباره شروع و باعث دگرسانی های فیلیک و پروپلیتیک در منطقه مزرعه و آرژیلیک، فیلیک، پروپلیتیک و پتاسیمی در انجرد شده اند. این دگرسانی ها با استفاده از تصاویر ماهواره ای استر و روش های تحلیل مولفه های اصلی (PCA) و نقشه برداری زاویه طیفی (SAM) بررسی شدند. سپس با بررسی های صحرایی، روند شکستگی های اصلی در هر یک از کانسارهای نام برده مشخص شده و با نتایج بدست آمده از دورسنجی مقایسه گردید. نتایج نشان داد که روند غالب پهنه های کانی سازی و دگرسانی در کانسارهای مورد بررسی شمال شرق- جنوب غرب است و با روند غالب خطواره های استخراج شده از تصاویر ماهواره ای همخوانی دارد. بر این اساس، می توان گفت که ساختارهای از نوع گسل و شکستگی نقش بسیاری در کنترل و شکل گیری ذخایر طلا و مس در منطقه اهر داشته اند.

کلمات کلیدی:

ذخایر گرمابی طلا- مس؛ ساختار؛ تحلیل مولفه اصلی؛ نقشه برداری زاویه طیفی؛ پهنه ارسباران.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1580435>

